

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 89456481/610/126
Konu : Yazılı soru önergesi (7/55852)

04 Şubat 2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.12.2014 tarihli ve 205004 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından verilen 7/55852 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ ÖZ'ÜN 7/55852 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğine yapılan yatırımlar işverenler tarafından ne yazık ki bir maliyet unsuru olarak algılanmakta, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri işyerlerinde gerçekleştirilen tüm iş süreçlerine entegre edilmemektedir. AB ülkelerinin iş sağlığı ve güvenliği yaklaşımına bakıldığında, iş sağlığı ve güvenliği konusunun işyerlerindeki tüm süreçler ile entegre edildiği hedefe odaklı ve sistematik bir şekilde iyileşmeyi sağlayacak şekilde ele alındığı görülmektedir. Bu kapsamda kural koyan mevzuat ve yönetmeliklerden ziyade “kendi kendini yönetme” modeline geçildiği, işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği konusunda sorumluluk almasının zorunlu kılındığı ve sistematik İSG yönetim sistemi modellerinin geliştirildiği görülmektedir.

İş kazalarının ve meslek hastalıklarının azaltılması için ön koşul olan iş sağlığı ve güvenliği bilincinin oluşturulması ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirlerin alınması, toplumun sağlık ve güvenlik konularında duyarlılaştırılması, mevzuatın etkin uygulanmasının sağlanması için son yıllarda artan bir ivme ile çalışmalar sürdürülmektedir. İş sağlığı ve güvenliği mevzuatının etkin bir şekilde uygulanmasında en önemli faktörlerin başında kişisel düzeyde kendi sağlığını koruma ve güvenli davranış bilincinin geliştirilmesi, bir başka ifade ile toplumun güvenlik kültürüne erişmesi gelmektedir.

Bakanlığımız, meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmektedir. İlgili kamu kurum/kuruluşlarının ve sosyal tarafların görüşü alınarak Bakanlığımız tarafından hazırlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30.06.2012’de Resmi Gazete’de yayımlanmış olup iş sağlığı ve güvenliği konusu ilk kez müstakil bir kanunla ele alınmıştır. Kanunun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinde en iyi koşulları hedefleyerek, işyerlerinin mevcut durumunun sürekli iyileştirmesi olmuştur. Bu amaçla, kamu, özel sektör ya da çalışan sayısı ayrımı yapılmaksızın tüm işyerleri ve çalışanlar Kanun kapsamına alınmıştır. 6331 sayılı Kanunun önleyici yaklaşım ilkesine uygun olarak çalışma hayatını büyük ölçüde etkileyecek olan 40’a yakın alt düzenleme de 2012 ve 2013 yıllarında yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İş sağlığı ve güvenliğine dair ülkemizin uluslararası yükümlülüklerine paralel olarak Uluslararası Çalışma Örgütü’nün en önemli sözleşmelerinden biri olan 187 sayılı Sözleşme ülkemizce 2013 yılında imzalanmış ve ILO tarafından da 2014 yılında tescil edilmiştir. Bu sözleşme taraf ülkelerin, çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarından korunması için ulusal politika belirlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği ulusal sisteminin oluşturulması ve iş sağlığı ve güvenliği ulusal programını hazırlaması gibi yükümlülükler getirmektedir. Bu yükümlülükler ülkemizce Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi tarafından yürütülmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanan, Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 167 sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi 29.11.2014 tarihli; 176 sayılı Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi ise 12.12.2014 tarihli Resmi Gazete’lerde yayımlanmıştır.

Bu hususlar Avrupa Komisyonunca 2014 Türkiye İlerleme Raporunda da yer almıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 187 sayılı sözleşmesinin onaylanmasının ve iş sağlığı ve güvenliğine dair 40’a yakın düzenlemenin yayınlanmasının önemine vurgu yaparak gerçekleştirilen bu düzenlemelerin iş sağlığı ve güvenliğine olumlu katkı sağlayacağı belirtilmiştir.

Bakanlığımız; mevzuatın olumlu sonuçlarını ivedilikle almak amacıyla güvenli çalışma bilinci ve sağlıklı yaşam için iş sağlığı ve güvenliği alanında, çalışanların doğru davranış modellerini bir refleks olarak öğrenmeleri konusuna odaklanarak sürdürmenin gerekliliğine inanmakta ve 2000'li yılların başından beri bu kapsamda birçok proje yürütmektedir.

Örneğin, 15.01.2010–15.02.2012 tarihlerinde yürütülen 4.075.000 Avro bütçeli Türkiye’de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi (İSGİP) ile iş kazalarının ve meslek hastalıklarının en çok görüldüğü sektörler olan maden, inşaat ve metal sektörlerindeki KOBİ’lere ve KOBİ çalışanlarına yönelik çalışmalarda bulunulmuştur. Proje kapsamında;

- 128 işyerine “İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi (İSG-YS)”, “Risk Değerlendirmesi”, “Sağlık Gözetimi” vb. konularda danışmanlık hizmeti verilmiştir.
- Toplam 2.000 kişinin (iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri, diğer sağlık personelleri, aile hekimleri, işverenler, çalışanlar, sosyal taraflar vb.) proje çıktıları konusunda eğitimi gerçekleştirilmiştir.
- İnşaat, maden ve metal sektörlerindeki pilot işletmelerde sırasıyla % 35, % 10 (mermer işletmeleri) ve % 21 oranında iyileştirme yapılmıştır.
- “İSG-YS”, “Risk Değerlendirmesi”, “Sağlık Gözetimi” vb. konularda toplam 54.000 rehber basılarak dağıtımı tamamlanmıştır.

Mevcut durumda da, 2013 yılında başlayan İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Projesi (İSGİP) kapsamında metal, maden, inşaat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin işveren, işveren vekilleri ve iş güvenliği uzmanlarına yönelik 33 ilde bilgi verilmesini amaçlayan eğitim ve bilgilendirme toplantıları bu yıl Kasım ayında tamamlanmıştır. Eğitimlere toplamda 2507 kişi katılım sağlamıştır. Bununla birlikte, Proje kapsamında metal, maden ve inşaat sektörlerine yönelik oluşturulan sektör bazlı İSG yönetim sistemlerinin TSE tarafından standart/kriter olarak yayımlanması çalışmaları sürdürülmektedir. 2015 yılı içinde de tekstil, deri, mobilya, gıda ve kimya ürünlerinin imalatı sektörleri için eğitimler yapılması planlanmaktadır.

Ayrıca, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun ülkemizde etkin bir şekilde uygulanması açısından getirdiği yükümlülüklerin vatandaşlarımıza anlatılması amacıyla Bakanlığımız tarafından 2012-2013 yıllarında yaklaşık 30.000 kişinin katılımıyla 81 ilde “6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tanıtım Kampanyası” yürütülmüş olup Kanunun getirdikleri, güvenlik kültürü ve Bakanlığımızın iş sağlığı ve güvenliği alanındaki uygulamaları konularında katılımcılar bilgilendirilmiştir.

Diğer yandan Bakanlığımız, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi ve meydana gelen iş kazalarının önlenmesi amacıyla geçtiğimiz dönemde yüksek standartlara sahip mevzuat alt yapısını oluşturmuş olup ilerleyen süreçte de durumunun sürekli iyileştirmesini hedefleyen mevzuat çalışmaları sürdürülecektir. Bununla birlikte, ulusal ve uluslararası düzeyde proje, işbirlikleri, konferanslar, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri ile işletmeler düzeyinde sahaya yönelik uygulama çalışmaları devam edecektir.

Bu yasama döneminde ise özellikle maden ve inşaat sektörüne yönelik iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına ilişkin ihtiyaç duyulan düzeltmelerin yapılması için çalışmalarımız hızla devam etmektedir.

Kanun değişikliklerinin yanı sıra Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde 20.09.2014 tarihli değişiklikle yer altı kömür madenlerinde kaçış prosedürlerine dair düzenleme gerçekleştirilmiştir. Bu düzenlemeyle ferdi oksijen değişim-dolum istasyonları zorunluluğu getirilmiş olup hangi durumlarda ve ne koşullarda kurulacakları belirlenmiştir.